

Intravenoosne immuunglobuliini asendusravi (IVIG)

Patsiendi infomaterjal

Infolehe eesmärk on anda teavet immuunglobuliini asendusravi olemusest, näidustusest, eesmärgist, ettevalmistusest ja võimalikest riskidest.

Immuunglobuliine ehk antikehi kasutatakse asendusraviks **immuunpuudulikkuse** korral, kui inimese oma immuunsüsteem ei tooda piisavalt või üldse antikehi. Immuunpuudulikkus võib olla nii kaasasündinud ehk primaarne kui ka mõne haiguse või ravi käigus omandatud ehk sekundaarne. Immuunpuudulikkuse korral on suurenenud vastuvõtlikkus erinevatele nakkushaigustele, mis avalduvad eeskätt nina- ja ninakõrvalkoobaste, keskkõrva, bronhide ja kopsude korduvate infektsioonidena.

Intravenoosse immuunglobuliini asendusravi (IVIG) eesmärgiks on antikehade taseme tõstmine ja infektsioonidele vastupanuvõime suurenemine. Asendusravi käigus kantakse immuunpuudulikkusega patsiendile üle immuunglobuliini preparaati, mis sisaldab peamiselt IgG tüüpi antikehasid. Immuunglobuliini preparaat saadakse suure hulga inimeste vereplasmast, mida kontrollitakse varjatud nakkushaiguste suhtes ning milles spetsiaalsete tehnoloogiatega hävitatakse võimalikud mikroobid ja viirused.

Intravenoosse immuunglobuliini asendusravi korral kantakse patsiendile üle antikehi veeni kaudu. Asendusravi peab toimuma regulaarselt, tavaliselt iga 3 või 4 nädala möödudes, sest see tagab ainult ajutise kaitse. Protseduur tehakse haiglas öe ja arsti järelevalve all ning selleks kulub tavaliselt 2-5 tundi sõltuvalt ülekantavate antikehade kogusest ja ülekande kiirusest. Antikehade ülekannet alustatakse aeglase kiirusega ning seda suurendatakse vastavalt patsiendi taluvusele, mistõttu mõnel patsiendil võib ülekanne võtta rohkem aega.

Protseduuriks ettevalmistus:

- enne iga protseduuri küsitakse patsiendilt tema kaebuste, ülekannete vahelisel perioodil terviseseisundis toimunud muutuste, kaasuvate krooniliste haiguste ning kasutatavate ravimite kohta. Ägeda haigestumise korral (sh palavik) ülekannet ei tehta ning see lükatakse edasi kuni ägedate kaebuste taandumiseni.
- enne ülekande algust määratakse veres antikehade tase ning arvestades patsiendi kehakaalu ja tervislikku seisundit, arvutatakse ülekandmiseks vajalik antikehade kogus.
- ülekande päeval ja sellele eelneval päeval tuleb juua piisavalt vett (vähemalt üks liiter), et vähendada kõrvaltoimete tekke riski; ka veenipunktsiooni on siis kergem teha.
- kõrvaltoimete tekke võimaluse vähendamiseks rakendatakse ka premedikatsiooni: suu kaudu antakse tablett (antihistamiinikum, paratsetamool, ibuprofeen vmt) ning enne ja pärast immuunglobuliini ülekannet manustatakse veeni ka füsioloogilist lahust.

IVIG võimalikud kõrvaltoimed

Enamasti ei põhjusta intravenoosse immuunglobuliini asendusravi mingeid kõrvaltoimeid, kuid 15-30% l patsientidest võib siiski esineda:

- peavalu
- selja- või kõhuvalu
- külmavärinad
- liigesevalu
- palavik
- iiveldus, oksendamine
- vererõhu muutused (madal/kõrge vererõhk)
- allergilised reaktsioonid

Kui immuunglobuliini ülekande ajal tekib mõni nimetatud sümptomitest, tuleb sellest kohe teavitada õde, kes peatab ülekande ja informeerib arsti. Kõrvaltoimed tekivad enamasti tunni jooksul ülekande algusest, kuid võivad tekkida ka hiljem (3 ööpäeva jooksul). Need sümptomid ei ole tavaliselt rasked ja mööduvad ise, kuid tekkinud kaebustest tuleb alati teavitada oma raviarsti või -õde telefoni teel (number antakse esimesel visiidil).

Täpsustavate küsimuste korral palun pöörduge oma raviarsti või -õe poole.

ITK828
Kinnitatud AS ITK ravikvaliteedi
komisjoni 21.11.2018 otsusega
(protokoll nr 17-18)